

Seurattu SDK 476/2016 saakka.

11.6.1993/512

Alusrekisterilaki

Katso tekijänoikeudellinen huomautus [käyttöehdoissa](#).

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 LUKU

Yleiset säännökset

1 §

Alusrekisteri, siihen rekisteröitävät alukset ja historiarekisteri ([11.6.2004/486](#))

Suomalaisista kauppamerenkulkuun käytettävistä aluksista, joiden pituus on vähintään 15 metriä, on pidettävä alusrekisteriä.

Aluksina pidetään tässä laissa myös uivia alustoja ja rakenteita sekä muita kelluvia laitteita.

Aluksen kansallisuudesta säädetään [merilaissa \(167/39\)](#).

Sellaisista alusrekisteriin merkityistä suomalaisista matkustaja-aluksista ja bruttovetoisuudeltaan vähintään 500 olevista suomalaisista lastialuksista, jotka liikennöivät kansainvälisillä matkoilla, on pidettävä myös 2 a luvussa tarkoitettua historiarekisteriä. ([11.6.2004/486](#))

MeriL [167/1939](#) on kumottu MeriL:lla [674/1994](#).

2 §

Vapaaehtoinen rekisteröinti

Alusrekisteriin voidaan omistajan pyynnöstä merkitä pienempikin kuin 1 §:ssä tarkoitettu kauppamerenkulkuun käytettävä suomalainen alus, jos sen pituus on vähintään kymmenen metriä.

3 §

Rakenteilla olevien alusten rekisteri

Suomessa rakenteilla oleva alus voidaan pyynnöstä merkitä alusrekisterin yhteydessä pidettävään rakenteilla olevien alusten rekisteriin (*alusrakennusrekisteri*), milloin alus sen valmistuttua täyttää 1 ja 2 §:ssä säädetty rekisteröinnin edellytykset.

Jos rakenteilla oleva alus on tarkoitus viedä ulkomaille rekisteröitäväksi sen valmistuttua, se voidaan aluksen tulevasta kansallisuudesta ja käyttötarkoituksesta riippumatta merkitä alusrakennusrekisteriin, jos sen pituus on vähintään kymmenen metriä.

Merkintä alusrakennusrekisteriin voidaan tehdä jo ennen rakentamisen aloittamista edellyttäen, että alus voidaan rakennusnumeron ja piirustusten perusteella taikka muutoin luotettavasti tunnistaa.

4 §

Rekisteriviranomaiset ja rekisterialueet

Alusrekisteriä pitävät Liikenteen turvallisuusvirasto ja Ahvenanmaan valtionvirasto (*rekisteriviranomainen*). Rekisterialueet ovat Ahvenanmaan maakunta ja muu Suomi. Ahvenanmaan valtionvirasto pitää rekisteriä niistä aluksista, joiden kotipaikka on Ahvenanmaan maakunnassa. (22.12.2009/1292)

Rakenteilla oleva alus merkitään sen rekisterialueen alusrakennusrekisteriin, johon omistaja haluaa sen merkittäväksi.

Aluksen kotipaikasta säädetään merilaissa.

Rekisteriviranomaisten tehtävistä historiarekisterin pitäjänä säädetään 2 a luvussa. (11.6.2004/486)

5 § (11.6.2004/486)

5 § on kumottu L:lla 11.6.2004/486.

6 §

Aluksen käyttäminen kauppamerenkulkuun

Edellä 1 §:ssä tarkoitettua alusta ei saa käyttää kauppamerenkulkuun ennen kuin se on merkitty alusrekisteriin ja rekisteriviranomainen on antanut sille kansallisuuskirjan.

7 §

Väliaikainen kansallisuustodistus

Jos 6 §:ssä tarkoitettu alus on ulkomailla rakennettu tilaajan lukuun siten, että alusta on tilauksen perusteella pidettävä suomalaisena tai, jos se on siellä ollessaan muuttunut suomalaiseksi, on Suomen ulkomaan edustuston tultuaan vakuuttuneeksi uuden omistajan laillisesta saannosta alukseen annettava sille väliaikainen kansallisuustodistus. Väliaikaista kansallisuustodistusta ei kuitenkaan saa antaa pidemmäksi ajaksi kuin kolmeksi kuukaudeksi.

Jos erityisiä syitä on, voi rekisteriviranomainen joko itse antaa tai oikeuttaa Suomen edustuston muissakin kuin 1 momentissa mainituissa tapauksissa antamaan ulkomailla olevalle alukselle väliaikaisen kansallisuustodistuksen siksi ajaksi ja niillä ehdoilla, jotka rekisteriviranomainen kussakin tapauksessa määrää.

Jos erityisen tärkeät syyt vaativat, voi rekisteriviranomainen määräämillään ehdoilla myös antaa väliaikaisen kansallisuustodistuksen sellaiselle kotimaassa olevalle alukselle, joka olisi rekisteriin merkittävä mutta jota ei ole siihen merkitty.

Väliaikainen kansallisuustodistus antaa voimassaoloaikanaan samat oikeudet kuin kansallisuuskirja.

8 §

Suhde muihin rekistereihin

Kalastusalusrekisteriin merkitty alus on rekisteröitävä myös alusrekisteriin, jos se täyttää 1 §:ssä säädetyt edellytykset.

2 LUKU

Alusrekisteriä ja alusrakennusrekisteriä koskevat säännökset

9 §

Alusrekisteriin tehtävät merkinnät

Alusrekisteriin merkitään aluksen rekisteröintiä ja sen omistusoikeuden kirjaamista koskevat ratkaisut (*alusrekisterin rekisteriasia*).

Alusrekisteriin merkitään:

- 1) aluksen rekisteröintiäika, rekisterinumero, nimi, aikaisemmat nimet, kotipaikka, tunnuskirjaimet ja sen IMO-numero;
- 2) aluksen laji, vetoisuus, mitat, rakentaja, rakentamisaika ja -paikka sekä sen käyttötarkoitus;
- 3) omistajan nimi, kansalaisuus ja kotipaikka sekä omistusosuuden suuruus; jos omistaja on suomalainen, merkitään myös henkilötunnus, kaupparekisterinumero tai muu yhteisötunnus; sekä
- 4) jos alus kuuluu laivanisännistöyhtiölle, 3 kohdassa mainitut tiedot pääisännästä sekä kunkin omistajan laivaosuuden suuruus.

Alusrekisteriin merkitään myös alukseen vahvistetut kiinnitykset sekä siihen kohdistuva ulosmittaus, takavarikko ja vakuustakavarikko sekä omistajan konkurssiin asettaminen samoin kuin näitä tietoja koskevat muutokset. (30.12.2013/1158)

Jos hakijan saantoon liittyy ehto, joka rajoittaa hänen oikeuttaan aluksen luovuttamiseen tai kiinnittämiseen, on tästä tehtävä merkintä alusrekisteriin.

Alusrekisteriin voidaan tehdä merkintä myös muusta 1 momentissa mainittuihin rekisteriasioihin vaikuttavasta seikasta.

10 §

Alusrakennusrekisteriin tehtävät merkinnät

Alusrakennusrekisteriin merkitään rakenteilla olevan aluksen rekisteröintiä ja sen omistusoikeuden kirjaamista koskevat ratkaisut (*alusrakennusrekisterin rekisteriasia*).

Alusrakennusrekisteriin merkitään:

- 1) rakenteilla olevan aluksen rekisteröintiäika, rekisterinumero, telakan rakennusnumero, rakennuspaikka ja arvioitu valmistumisaika;
- 2) aluksen laji, vetoisuus ja mitat sillä tarkkuudella kuin ne ovat tiedossa ja aluksen käyttötarkoitus;
- 3) omistajan nimi, kansalaisuus ja kotipaikka sekä omistusosuuden suuruus; jos omistaja on suomalainen, merkitään myös henkilötunnus, kaupparekisterinumero tai muu yhteisötunnus; sekä
- 4) jos alusta rakennetaan laivanisännistöyhtiön lukuun, 3 kohdassa mainitut tiedot pääisännästä sekä kunkin omistajan laivaosuuden suuruus.

Alusrakennusrekisteriin merkitään rakenteilla olevaan alukseen vahvistetut kiinnitykset sekä siihen kohdistuva ulosmittaus, takavarikko ja vakuustakavarikko sekä omistajan konkurssiin asettaminen samoin kuin näitä tietoja koskevat muutokset. (30.12.2013/1158)

Jos hakijan saantoon liittyy ehto, joka rajoittaa hänen oikeuttaan rakenteilla olevan aluksen luovuttamiseen tai kiinnittämiseen, on tästä tehtävä merkintä alusrakennusrekisteriin.

Alusrakennusrekisteriin voidaan tehdä merkintä myös muusta I momentissa mainittuihin rekisteriasioihin vaikuttavasta seikasta.

11 §

Rekisteriviranomaiselle jätettävien asiakirjojen kieli

Rekisteriviranomaiselle jätettävät muut asiakirjat kuin hakemus voivat olla myös englanninkielisiä.

12 § (11.6.2004/486)

Virheen korjaaminen

Rekisteriasiaassa tehdyn virheellisen ratkaisun tai rekisterissä olevan virheellisen tiedon korjaamisessa noudatetaan hallintolain (434/2003) säännöksiä. Virheen korjaamisasian ratkaisemisesta on voimassa, mitä jäljempänä säädetään rekisteriasian ratkaisemisesta. Jollei korjaamisasiaa heti ratkaista, sen vireilläolosta on tehtävä merkintä rekisteriin.

Henkilötietoja koskevissa asioissa sovelletaan lisäksi, mitä henkilötietolaissa (523/1999) säädetään.

13 §

Vahingon korvaaminen

Sillä, joka kärsii vahinkoa alusrekisterin tai alusrakennusrekisterin tiedoissa tai niiden perusteella annettussa todistuksessa olevasta ilmeisestä kirjoitusvirheestä tai muusta siihen rinnastettavasta virheestä tai puutteesta, on oikeus saada korvaus valtion varoista.

Jos vahingon kärsinyt on pätevältä syyttä jättänyt ryhtymättä tarpeellisiin toimenpiteisiin rekisteritietojen korjaamiseksi tai on muulla tavalla myötävaikuttanut vahinkoon, korvausta voidaan kohtuuden mukaan alentaa tai jättää se määräämättä.

Vahingon kärsineen oikeus saada sopimuksen tai muun perusteen nojalla korvausta joltakulta siirtyy valtiolle siltä osin kuin valtio on maksanut vahingonkorvausta.

Valtion puhevaltaa vahingon korvaamista koskevassa asiassa käyttää valtiokonttori.

2 a luku (11.6.2004/486)

Historiarekisteri

13 a § (11.6.2004/486)

Rekisterin pito

Historiarekisterissä tulee olla laivanisännältä ja ulkomaiselta rekisteriviranomaiselta saatujen ja rekisteriviranomaisen hankkimien tietojen muodostama aluksen omistukseen liittyvien vaiheiden keskeytymätön tiivistelmä, johon liitetään myös aluksen aikaisemman lippuvaltion viranomaiselta saadut vastaavat tiedot.

Rekisterin tarkoituksena on muodostaa perusta rekisterissä olevan aluksen varustamiseksi aluksessa jatkuvasti säilytettävällä ja ajan tasalla pidettävällä asiakirjalla, joka sisältää ainakin 13 b §:ssä tarkoitetut tiedot.

Rekisteriä pidetään vahvistetun kaavan mukaisena englannin kielellä, mutta ulkomaiselta rekisteriviranomaiselta saadut tiedot voidaan säilyttää rekisterissä myös ranskan- tai espanjankielisinä. Rekisteriin merkittävät tiedot voidaan toimittaa rekisteriviranomaiselle myös

suomen tai ruotsin kielellä. Rekisteritietoja koskevat ilmoitukset ja muut asiakirjat muodostavat alusta koskevan asiakirjavihkon.

Rekisterissä olevaa aikaisempaa tietoa ei saa poistaa, muuttaa, raaputtaa tai tehdä kelpaamattomaksi lukea.

13 b § (11.6.2004/486)

Rekisterin sisältö

Historiarekisteriin merkitään kustakin aluksesta:

- 1) lippuvaltio ja rekisteröinnin alkaminen ja päättyminen siinä valtiossa;
- 2) IMO-numero, nimi ja kotipaikka;
- 3) rekisteröity omistaja ja tämän osoite;
- 4) mahdollinen aluksen ilman miehistöä vuokrannut ja tämän osoite;
- 5) laivanisäntä, tämän osoite sekä sellaiset osoitteet, joista laivanisäntä hoitaa turvallisuusjohtamistoimintaa;
- 6) aluksen luokittaneen luokituslaitoksen nimi;
- 7) Kansainvälisen merenkulkujärjestön (IMO) alusten turvallisesta toiminnasta ja ympäristön pilaantumisen ehkäisemisestä antamassa kansainvälisessä turvallisuusjohtamissäännöstössä (ISM-säännöstö) tarkoitetun vaatimustenmukaisuusasiakirjan tai väliaikaisen vaatimustenmukaisuusasiakirjan laivanisännälle antaneen taikka turvallisuusjohtamistodistuksen tai väliaikaisen turvallisuusjohtamistodistuksen alukselle antaneen hallinnon tai hyväksytyn laitoksen nimi sekä asiakirjan perusteena olevan auditoinnin suorittajan nimi, jos suorittaja on muu kuin todistuksen antaja; sekä
- 8) alusten ja satamien turvatoimien parantamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 725/2004 liitteessä II tarkoitetun lopullisen tai väliaikaisen aluksen kansainvälisen turvatodistuksen alukselle antaneen hallinnon tai tunnustetun turvaorganisaation nimi ja sen toimielimen nimi, joka on tarkastanut todistuksen antamisen perusteen, jos elin on muu kuin todistuksen antaja.

13 c § (11.6.2004/486)

Laivanisännän ja aluksen päällikön velvollisuudet

Laivanisännän on ilmoitettava todistettavasti rekisteriviranomaiselle:

- 1) 13 b §:ssä tarkoitetut tiedot silloin, kun rekisteröimisvelvollisuus alkaa aluksen tullessa suomalaiseksi;
- 2) 13 b §:ssä tarkoitettujen tietojen muutoksesta viimeistään 30 päivän kuluessa muutoksen tapahtumisesta; sekä
- 3) uusi lippuvaltio, jos laivanisäntä siirtää aluksen pois Suomen alusrekisteristä.

Laivanisännän tai aluksen päällikön on:

- 1) säilytettävä historiatiedot-asiakirja aluksessa ja sallittava asianomaisen tarkastajan tarkastaa se milloin tahansa; sekä

2) jätettävä historiatiedot-asiakirja alukseen, kun alus siirretään toiseen lippuvaltioon tai myydään uudelle omistajalle, kun uusi vuokraaja vuokraa sen ilman miehistöä tai kun toinen laivanisäntä ottaa vastuun aluksen käyttämisestä.

13 d § (11.6.2004/486)

Rekisteriviranomaisen velvollisuudet

Rekisteriviranomaisen on:

- 1) merkittävä rekisteriin 13 b §:ssä tarkoitetut tiedot aluksesta ja näissä tiedoissa tapahtuneet muutokset;
- 2) annettava alukselle rekisteriin perustuva historiatiedot-asiakirja;
- 3) annettava alukselle tieto rekisteröidyn tiedon muutoksesta mahdollisimman nopeasti ja viimeistään ennen kuin kolme kuukautta on kulunut muutoksen tapahtumisesta korjaamalla, päivittämällä tai oikaisemalla asiakirja;
- 4) velvoitettava tarvittaessa laivanisäntä tai aluksen päällikkö 3 kohdassa tarkoitetun käsittelyn viivästyessä oikaisemaan aluksella olevaa asiakirjaa siihen merkityn tiedon muuttuessa ja ilmoittamaan oikaisemisesta rekisteriviranomaiselle;
- 5) merkittävä rekisteriin ulkomaan viranomaisen antamat asiaankuuluvat tiedot aluksen siirtyessä Suomen rekisteriin; sekä
- 6) lähetettävä ensi tilassa ulkomaan lipun alle siirtynyttä alusta koskevat rekisteritiedot uuden lippuvaltion hallinnolle.

13 e § (11.6.2004/486)

Lain muiden säännösten soveltaminen

Mitä 1 §:n 3 momentissa, 4 §:n 1 ja 3 momentissa, 12 ja 13 §:ssä, 16 §:n 2 momentissa, 28 §:n 1 momentissa sekä 30–32, 42, 44 ja 45 §:ssä säädetään, sovelletaan vastaavasti historiarekisteriin. Mitä 22 §:n 1 momentissa säädetään hakemuksen täydentämisestä, sovelletaan tässä luvussa tarkoitettuun ilmoitukseen.

Liikenne- ja viestintäministeriö vahvistaa historiarekisterin pidossa ja historiatiedot-asiakirjassa käytettävän kaavan.

13 f § (11.6.2004/486)

Oikaisuvaatimus ja muutoksenhaku

Rekisteriviranomaisen tekemään päätökseen historiarekisteriä koskevassa asiassa saa siihen tyytymätön asianosainen hakea oikaisua päätöksen tekijältä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Päätökseen, jolla oikaisuvaatimus on hylätty, voidaan hakea muutosta hallinto-oikeudelta siten kuin muutoksenhausta hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

3 LUKU

Aluksen ja rakenteilla olevan aluksen rekisteröinti sekä omistusoikeuden kirjaaminen

14 §

Ilmoitusvelvollisuus alusrekisteriin

Aluksen omistajan on ilmoitettava alus rekisteröitäväksi sekä haettava omistusoikeutensa kirjaamista.

Se, jonka omistusoikeus ei ole vielä tullut lopulliseksi, saa myös laittaa vireille hakemuksen omistusoikeutensa kirjaamisesta.

Laivanisännistöyhtiön puolesta aluksen rekisteröintiä ja omistusoikeuden kirjaamista voi hakea myös pääisäntä.

15 §

Hakemus omistusoikeuden kirjaamiseksi

Alusrekisteriin merkityn aluksen omistusoikeuden kirjaamista on haettava 30 päivän kuluessa omistusoikeuden siirtymisestä. Jos omistusoikeuden siirtyminen tai voimassa pysyminen riippuu sopimuksessa olevasta ehdosta, aika alkaa siitä, kun saanto ehdon mukaan on tullut lopulliseksi.

16 §

Muutosilmoitus

Jos rekisteriin merkittävässä muussa kuin 15 §:ssä mainitussa seikassa on tapahtunut muutos, on omistajan tehtävä siitä kirjallinen ilmoitus rekisteriin 15 §:ssä säädettyssä ajassa.

Jos muutos on muutoin rekisteriviranomaisen tiedossa, tämä voi tehdä muutoksen rekisteriin. Rekisteriin merkittyä omistajaa on tällöin kuultava. Jos muutosmerkintä tai sen oikeusvaikutukset koskevat muuta henkilöä, myös häntä on kuultava.

Jos aluksen nimi on muutettu, alusta ei saa käyttää kauppamerenkulkuun ennen kuin uusi nimi on ilmoitettu rekisteriviranomaiselle.

17 §

Ulkomailta siirtyneen aluksen rekisteröinti

Jos alus on muuttunut ulkomaisesta suomalaiseksi, aluksen voi rekisteröidä alusrekisteriin vasta siinä vaiheessa, kun esitetään aluksen entisen rekisterivaltion rekisteriviranomaisen todistus siitä, että alus on poistettu tästä alusrekisteristä tai että alus samanaikaisesti poistetaan tai tehdään muu merkintä, jolla on vastaavat vaikutukset silloin, kun se merkitään Suomen alusrekisteriin.

Sama koskee uutta alusta, joka on hankittu ulkomailta ja joka on ollut vieraan valtion alusrakennusrekisterissä.

18 §

Omistusriita

Omistusoikeuden kirjaamisen estämättä voidaan kysymys aluksen omistusoikeudesta sekä saannon pätevydestä laillisesti tutkia.

19 §

Rekisteröinti kaksoisluovutuksessa

Jos joku on luovuttanut aluksen tai laivaosuuden useammalle ja nämä yhtäaikaan hakevat omistusoikeutensa kirjaamista alusrekisteriin, merkitään rekisteriin se luovutus, joka on aikaisemmin tapahtunut.

4 LUKU

Menettely aluksen ja rakenteilla olevan aluksen rekisteröinnissä ja omistusoikeuden kirjaamisessa

20 §

Rekisteröintihakemus

Aluksen rekisteröintiä ja omistusoikeuden kirjaamista alusrekisteriin on haettava kirjallisella hakemuksella, joka on hakijan tai tämän asiamiehen allekirjoitettava.

Hakemuksesta on käytävä ilmi:

- 1) alus, jonka rekisteröintiä tai omistusoikeuden kirjaamista pyydetään;
- 2) omistajan nimi;
- 3) muut rekisteriin merkittävät tiedot, jolleivät ne käy ilmi hakemuksen liitteistä; sekä
- 4) omistajan, hänen edustajansa tai asiamiehensä puhelinnumero sekä se postiosoite, johon asiaa koskevat ilmoitukset saadaan lähettää.

Hakijan on esitettävä tarpeellinen selvitys oman saantonsa laillisuudesta. Hakemukseen on liitettävä saannon perusteena olevat asiakirjat alkuperäisinä tai julkisen notaarin oikeaksi todistamina jäljennöksinä.

Jollei aluksen edellisen omistajan saantoa ole merkitty rekisteriin, hänen omistusoikeudestaan on esitettävä selvitys, joka olisi tarpeen hänen saantonsa kirjaamiseksi. Selvitystä edellisen omistajan omistusoikeudesta ei kuitenkaan tarvitse esittää, jos alus on myyty pakkohuutokaupalla.

21 §

Vireilletulo ja rekisteriasian käsittely

Hakemus tulee vireille, kun se on saapunut toimivaltaiselle rekisteriviranomaiselle. Vireille tulleesta hakemuksesta on viipymättä tehtävä merkintä rekisteriin.

Rekisteriasiat on viipymättä otettava käsiteltäviksi ja ratkaistaviksi siinä järjestyksessä, jossa ne ovat rekisteriviranomaiselle saapuneet.

22 §

Hakemuksen täydentäminen

Jos hakemus on puutteellinen ja puute on korjattavissa, hakijaa on kehotettava täydentämään hakemustaan. Hakijalle on ilmoitettava, millä tavoin hakemus on puutteellinen, minä päivänä viimeistään hänen on täydennettävä hakemustaan ja mitkä ovat täydennyskehotuksen noudattamatta jättämisen seuraukset. Tarvittaessa hakijalle voidaan antaa uusi täydennyskehotus.

Jollei hakija viimeistään 1 momentissa tarkoitettuna määräpäivänä täydennä hakemustaan tarvittavalla tavalla, hakemus jätetään tutkimatta.

23 §

Kuuleminen

Aluksen saantoon liittyvien seikkojen selvittämiseksi rekisteriviranomainen voi kutsua asianosaisen tai muun henkilön tulemaan määrättyinä aikana rekisteriviranomaisen luokse henkilökohtaisesti tai asiamiehen edustamana kuultavaksi.

24 §

Lepäämään jättäminen

Hakemus on jätettävä lepäämään, jos alus muutoin voitaisiin rekisteröidä tai hakijan omistusoikeus kirjata, mutta:

- 1) aluksen saanto tai sen voimassa pysyminen on sopimuksen tai muun oikeustoimen mukaan ehdollinen;
- 2) aluksen saannon perustana oleva oikeustoimi ei ole saanut lainvoimaa;
- 3) joku muu on hakenut omistusoikeuden kirjaamista samaan alukseen ennen hakijaa ja molemmilla on sama saantomies;
- 4) vireillä on riita saannon pysyvyydestä tai paremmasta oikeudesta alukseen;
- 5) aluksen ulosmittauksesta tai siihen kohdistuvasta turvaamistoimenpiteestä on tehty merkintä rekisteriin ennen hakemuksen vireilletuloa; tai
- 6) hakijalle on myönnetty kuulutus aluksen omistusoikeuden kirjaamiseksi.

Hakija on velvoitettava antamaan määräajassa tarvittava lisäselvitys 1 momentissa mainituista seikoista. Lisäselvityksen antamisesta ja sen laiminlyömisestä seurauksista on voimassa, mitä 22 §:ssä säädetään hakemuksen täydentämisestä.

Rekisteriviranomainen voi myös omasta aloitteestaan ottaa hakemuksen käsiteltäväkseen. Hakemusta ei kuitenkaan saa hylätä ennen kuin hakijalle on varattu tilaisuus tulla kuulluksi.

25 §

Kuulutus

Jollei hakija esitä 20 §:ssä tarkoitettua saantokirjaa tai sen oikeaksi todistettua jäljennöstä, mutta hän saattaa todennäköiseksi, että saantokirja on kadonnut tai turmeltunut ja että saanto on laillinen, hänelle on myönnettävä kuulutus omistusoikeuden kirjaamiseksi.

26 §

Kuulutusmenettely

Hakijan on esitettävä selvitys niistä seikoista, joiden perusteella hän pyytää kuulutusta.

Rekisteriviranomaisen on kuulutuksessa kehotettava sitä, joka katsoo itsellään olevan paremman oikeuden alukseen kuin hakijalla, nostamaan kanne hakijaa vastaan kolmen kuukauden kuluessa kuulutuksen julkaisemisesta virallisessa lehdessä uhalla, että hakijan omistusoikeus voidaan kirjata.

Hakijan on julkaistava kuulutus kerran virallisessa lehdessä jonkin vuosineljänneksen ensimmäisessä numerossa ja kerran valtakunnallisesti leviävässä sanomalehdessä. Rekisteriviranomaisen on lisäksi annettava tieto kuulutuksesta sellaisille tiedossa oleville henkilöille, joiden oikeutta omistusoikeuden kirjaaminen voi koskea.

Jollei kannetta ole nostettu määräajassa tai jos kanne on hylätty päätöksellä, joka on saanut lainvoiman, taikka jos kanne on jätetty sillensä, hakijan omistusoikeus voidaan kirjata.

27 §

Hakemuksen hylkääminen

Hakemus on hylättävä, jos:

- 1) 20 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitettua selvitystä ei ole esitetty eikä 25 §:n mukaista kuulutusta ole pyydetty;
- 2) luovuttajalla ei ollut oikeutta aluksen luovutukseen ja tästä vallintaoikeuden rajoituksesta oli ennen luovutusta tehty merkintä rekisteriin; tai
- 3) aluksen rekisteröinnille ja omistusoikeuden kirjaamiselle on muu este.

28 §

Rekisteriasian ratkaiseminen ja toimituskirja

Rekisteriasia ratkaistaan merkitsemällä ratkaisu alusrekisteriin. Jos hakemus jätetään lepäämään tai jos viranomaisen tekee muun tähän verrattavan asian käsittelyä koskevan ratkaisun, siitä on tehtävä merkintä rekisteriin. Ratkaisun sisältö ilmenee rekisteristä. Merkinnät rekisteriin tehdään viipymättä.

Jos hakemus hylätään, siitä annetaan erillinen päätös, joka on perusteltava. Erillinen päätös annetaan hakijan pyynnöstä myös silloin, kun hakemus jätetään lepäämään tai kun tehdään muu tähän verrattava asian käsittelyä koskeva ratkaisu.

Aluksen rekisteröinnistä annetaan kansallisuuskirja. Muista toimenpiteistä hakija saa toimituskirjana kansallisuuskirjan tai muun todistuksen taikka erillisen päätöksen.

29 §

Menettely rakenteilla olevan aluksen rekisteröinnissä ja omistusoikeuden kirjaamisessa

Rakenteilla olevan aluksen rekisteröintiä voi hakea sen omistaja.

Rakenteilla olevan aluksen rekisteröinnissä ja sen omistusoikeuden kirjaamisessa noudatetaan soveltuvin osin, mitä tässä laissa säädetään aluksen rekisteröinnistä ja sen omistusoikeuden kirjaamisesta.

5 LUKU

Aluksen poistaminen alusrekisteristä ja alusrakennusrekisteristä

30 §

Alusrekisteristä poistamisen edellytykset

Aluksen omistajan on pyydettävä aluksen poistamista rekisteristä 30 päivän kuluessa:

- 1) siitä kun alus ei enää täytä 1 ja 2 §:ssä säädettyjä rekisteröinnin edellytyksiä;
- 2) siitä kun omistaja on saanut tiedon, että alus on tuhoutunut ja se on julistettu kuntoonpanokelvottomaksi; tai
- 3) siitä kun alus on kadonnut eikä siitä ole kuultu vakuutuslain (132/33) 71 §:ssä säädettyinä aikana.

Jos alus on merkitty rekisteriin viranomaisen luvan nojalla, on sen poistamista rekisteristä pyydettävä heti luvan voimassaolon lakattua.

Jos alus on muuttunut ulkomaiseksi, on myös aluksen viimeinen suomalainen omistaja velvollinen hakemaan aluksen rekisteristä poistamista.

Alus on poistettava rekisteristä aluksen omistajan pyynnöstä, jos:

1) alus on merkitty rekisteriin merilain (674/1994) 1 luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitetun hyväksymisen nojalla; tai

2) merilain 1 luvun 1 §:n 1 momentin nojalla rekisteriin merkitty alus merkitään Euroopan talousalueeseen kuuluvan maan alusrekisteriin merilain 1 luvun 1 §:n 4 momentin nojalla.

(23.12.1999/1303)

Vakuutuslainsäädännön L 132/1933 on kumottu L:lla 543/1994.

31 §

Rekisteriviranomaisen oikeus poistaa alus

Jollei rekisteriin merkitty omistaja täytä 30 §:n mukaista velvollisuuttaan, rekisteriviranomainen voi itse poistaa aluksen alusrekisteristä pykälässä mainituista syistä. Rekisteriviranomaisen on ennen aluksen poistamista rekisteristä varattava tilaisuus rekisteriin merkitylle omistajalle tulla kuulluksi.

Rekisteriin merkityn aluksen omistajalle on viivytyksettä ilmoitettava rekisteriviranomaisen päätöksestä poistaa alus rekisteristä.

32 §

Rekisteristä poistamisen lisäedellytykset

Jos alus on kiinnitetty taikka merkitty ulosmitatuksi tai turvaamistoimenpiteen alaiseksi, sitä ei saa poistaa alusrekisteristä ilman kiinnityksen haltijan taikka ulosmittauksen tai turvaamistoimenpiteen hakijan kirjallista suostumusta.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei kuitenkaan koske aluksen siirtoa rekisterialueesta toiseen.

Jos alus kuuluu laivanisännistöyhtiölle ja jos laivaosuus on siirtynyt ulkomaalaiselle sellaisin vaikutuksin, että alus lakkaa olemasta suomalainen, rekisteriviranomainen ei saa ilman kaikkien muiden laivanisäntien suostumusta poistaa alusta rekisteristä ennen kuin merilain 36 §:n 3 momentissa mainittu lunastusaika on kulunut umpeen.

MeriL 167/1939 on kumottu MeriL:lla 674/1994.

33 §

Kansallisuuskirjan palauttaminen

Kun alus on poistettu alusrekisteristä, on sen viimeisen suomalaisen omistajan palautettava kansallisuuskirja rekisteriviranomaiselle.

34 §

Aluksen poistaminen alusrakennusrekisteristä

Alusrakennusrekisteriin merkityn aluksen omistajan on pyydettävä aluksen poistamista rekisteristä 60 päivän kuluessa siitä, kun aluksen rakennustyöt on saatettu päätökseen.

Jollei omistaja täytä 1 momentin mukaista velvollisuuttaan, voi rekisteriviranomainen itse poistaa aluksen rekisteristä. Tällöin on vastaavasti sovellettava, mitä 31 §:ssä säädetään.

35 §

Alusrakennusrekisteristä poistamisen lisäedellytykset

Jos Suomessa rakenteilla ollut alusrakennusrekisteriin merkitty alus on kiinnitetty taikka merkitty ulosmitatuksi tai turvaamistoimenpiteen alaiseksi, sitä ei saa poistaa alusrakennusrekisteristä ilman kiinnityksen haltijan taikka ulosmittauksen tai turvaamistoimenpiteen hakijan kirjallista suostumusta.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei koske aluksen siirtämistä Suomen alusrekisteriin.

Kun alusrakennusrekisteriin merkitty alus poistetaan alusrakennusrekisteristä ja merkitään tämän lain mukaan alusrekisteriin, on kiinnitys, ulosmittaus taikka muu seikka, joka on merkitty aluksen kohdalle alusrakennusrekisteriin, siirrettävä alusrekisteriin kyseisen aluksen kohdalle.

6 LUKU

Muutoksenhaku rekisteriasioissa

36 §

Valittaminen

Muutosta rekisteriviranomaisen antamaan lopulliseen ratkaisuun aluksen rekisteröintiä tai omistusoikeuden kirjaamista koskevassa asiassa sekä asian lepäämään jättämistä koskevaan ratkaisuun haetaan valittamalla Helsingin hovioikeuteen.

37 §

Valitusosoituksen antaminen

Kun rekisteriasia on ratkaistu toisin kuin hakija on pyytänyt, toimituskirjaan on liitettävä kirjallinen valitusosoitus. Rekisteriviranomainen antaa myös pyynnöstä valitusosoituksen.

38 §

Valitusaika

Määräaika valituksen tekemiseen on 30 päivää ratkaisun tiedoksi saannista. Viimeistään valitusajan päättymispäivänä on muutoksenhakijan puhevallan menettämisen uhalla toimitettava valituskirjelmä rekisteriviranomaiselle. Rekisteriviranomaisen on välittömästi tehtävä merkintä rekisteriin valituskirjelmän saapumisesta.

39 §

Oikeudenkäymiskaaren säännösten soveltaminen

Muutoksenhaussa noudatetaan tässä laissa säädetyn lisäksi soveltuvin osin, mitä oikeudenkäymiskaarissa säädetään. Tyytymättömyyttä ei kuitenkaan ilmoiteta.

Rekisteriviranomaisen on toimitettava jäljennös asiakirjavihkosta ja ote rekisteristä hovioikeuteen.

40 §

Asian käsittely muutoksenhakutuomioistuimessa

Muutoksenhakutuomioistuimen on käsiteltävä rekisteriasiat kiireellisinä.

41 §

Muutoksenhakutuomioistuimen ratkaisusta ilmoittaminen ja asian palauttaminen

Muutoksenhakutuomioistuimen on viipymättä ilmoitettava lainvoimaisesta ratkaisustaan rekisteriviranomaiselle.

Rekisteriviranomaisen on omasta aloitteestaan otettava käsiteltäväkseen muutoksenhakutuomioistuimen palauttama asia.

7 LUKU

Erinäiset säännökset

42 §

Uhkasakko

Rekisteriviranomainen voi asettaa uhkasakon tämän lain mukaisen velvoitteen täyttämiseksi ja tuomita uhkasakkoon siten kuin uhkasakkolaissa (1113/90) säädetään.

43 §

Rangaistussäännökset

Aluksen omistaja, joka

- 1) käyttää 1 §:ssä tarkoitettua alusta kauppamerenkulkuun, ennen kuin sille on annettu kansallisuuskirja tai väliaikainen kansallisuustodistus,
 - 2) jättää rekisteriviranomaiselle määräajassa tekemättä 15 §:ssä tarkoitetun hakemuksen, 16 §:ssä tarkoitetun muutosilmoituksen tai 30 ja 34 §:ssä tarkoitetun pyynnön aluksen poistamiseksi rekisteristä tai
 - 3) jättää noudattamatta 33 §:ssä säädettyä velvoitetta kansallisuuskirjan palauttamisesta,
- on tuomittava, jollei muualla säädetä ankarampaa rangaistusta, *alusrekisterilakirikkomuksesta* sakkoon.

Laivanisäntä, joka jättää rekisteriviranomaiselle määräajassa tekemättä 13 c §:n 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen tai rikkoo 13 c §:n 2 momentissa säädetyn velvollisuuden, taikka aluksen päällikkö, joka rikkoo 13 c §:n 2 momentissa säädetyn velvollisuuden, on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *alusrekisterilakirikkomuksesta* sakkoon. (11.6.2004/486)

Sitä, joka rikkoo tämän lain nojalla määrättyä, uhkasakolla tehostettua kieltoa tai velvoitetta, ei voida tuomita rangaistukseen samasta teosta. (11.6.2004/486)

44 §

Oikeuspaikka

Syyte 43 §:ssä tarkoitetusta rikkomuksesta tutkitaan, jos rikkomus on tapahtunut ulkomailla tai matkalla, sen paikkakunnan tuomioistuimessa, jonne alus ensin saapuu tai jossa aluksen kotipaikka sijaitsee. Muutoin noudatetaan, mitä oikeudenkäymiskaassa säädetään.

45 §

Tarkemmat säännökset

Tarkemmat säännökset rekisterin pitämisestä ja rekisteröinnistä annetaan asetuksella.

Asetuksella voidaan säätää, että liikenneministeriö antaa yksityiskohtaisia määräyksiä rekisterinpidosta.

46 §

Kaavojen vahvistaminen

Liikenneministeriö vahvistaa kansallisuuskirjan ja väliaikaisen kansallisuustodistuksen kaavat sekä aluksen rekisteröinnissä käytettävien lomakkeiden kaavat rekisteriviranomaisen esityksestä.

8 LUKU

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

47 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä marraskuuta 1993.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

48 § (22.12.2009/1292)

48 § on kumottu L:lla 22.12.2009/1292.

HE 24/93, LIVM 4/93

Muutossäädösten voimaantulo ja soveltaminen:

23.12.1999/1303:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2000.

HE 14/1999, LiVM 4/1999, EV 90/1999

11.6.2004/486:

Tämän lain voimaantulosta säädetään valtioneuvoston asetuksella. (L 486/2004 tulee A:n 490/2004 mukaisesti voimaan 1.7.2004.)

Tarkempia säännöksiä tämän lain täytäntöönpanosta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

HE 59/2004, LiVM 14/2004, EV 79/2004

22.12.2009/1292:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

HE 208/2009, LiVM 23/2009, EV 203/2009

30.12.2013/1158:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2014.

HE 14/2013, LaVM 17/2013, EV 203/2013

Finlex › [Lainsäädäntö](#) › [Ajantasainen lainsäädäntö](#) › [Vuosi 1993](#) › [11.6.1993/512](#)